

עֲזָרֵי מַעַם הַשָּׁמַיִם עוֹשֵׂה שְׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחְבֵּר הַתֵּנָא הָאֱלֹקִי רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיע"א

וּבּוֹ: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֻדְשׁ", "תְּקוּנַי הַזֵּהָר"

מְנַקֵּד

פְּרָשֵׁת בְּשִׁלַּח

מִבְּאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עִם פְּרוּשׁ מִל וְנִחְמָד לְמַעַן יְרוּץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מחולק ל- תתק"ס (960) קונטרסים

ל"ב כרכים של לי חלקים

כרך ט - חלק כ"ח

קונטרס 268

מופץ ללא מטרת רווח כלל - לקירוב הגאולה ברחמים

בְּסִפְרָא דְּאִי יִפְקֹדוּן בֵּית מִן גְּלִיתָא בְּרַחֲמֵי

יחד שבטי ישראל לסיים כל ספר הזוהר בדקות ספורות

"קודשא בריך הוא אורייתא וישראל חד הוא"

יוצא לאור על ידי "מפעל הזהר העולמי"

אָדָר א' תשע"א לפ"ק - בעיה"ק בית שמש תובב"א

מְהֵיטְבָאֵל, אַתְּבַסְמוּתָא דְדָא בְדָא. בַּת מְטְרָד,
 תְּקוּנִין דְמִסְטְר גְּבוּרָה. בַּת מִי זְהָב,
 אַתְּבַסְמוּ וְאַתְּכְּלִילוּ דָא בְדָא, מִי זְהָב: רַחֲמֵי וְדִינָא.
 כָּאן אַתְּדַבְּקוּ אַתְתָּא בְּדַכּוּרָא.

בְּסִטְרוּי, אַתְּפְרִשֵׁן בְּדְרוּעִין, בְּשׁוּקִין. דְרוּעִין דְדַכּוּרָא,
 חַד יְמִינָא, חַד שְׂמָאלָא דְרוּעָא קְדָמָאָה
 (ס"א קדישא) (דף קמ"ב ע"ב) תְּלַת קְשָׁרִין אַתְּקָשְׁרוּ בֵיה,
 וְאַתְּכְּלִילוּ ב' דְרוּעִין. וְאַתְּכְּלִילוּ סְלָקָא דַּעְתָּד. אָלָא
 תְּלַת קְשָׁרִין בִּימִינָא, וְתְלַת קְשָׁרִין בְּשְׂמָאלָא. תְּלַת
 קְשָׁרִין דִּימִינָא, אַתְּכְּלִילוּן בְּתְלַת קְשָׁרִין דְשְׂמָאלָא.
 וּבְגִין כֵּן, דְרוּעָא לָא כְּתִיב אָלָא חַד. אֲבָל יְמִינָא, לָא
 כְּתִיב בֵּיה זְרוּעַ, אָלָא (שמות טו) יְמִינָד יי. (תהלים קיח) יְמוֹן

ספר מאורות הזהר

התוספות הללו המובאים בכל הזהר, וכן מתניתין, הם מאנשים חכמים קדמוני ארץ,
 והיו מסתירים דברי סודותיהם וחדותיהם, ומסדר הזהר כשראה דרוש אחד השיג אלו
 עסק אותו דרוש שבאותם התוספות ומשניות, הכניסו בין הדברים, להכריח אותו
 דרוש מצד אותה תוספתא או אותה משנה, עכ"ל.

ב. וכן כתב באור החמה (על פרשת ויצא קנ"ד: להרב אברהם גלאנטי ז"ל) וזה לשונו:
 שמעתי ממורי גר"ו [הוא הרמ"ק [רבנו משה קורדובירן] זלה"ה] כי אלו המשניות והתוספות
 [הכתובים בספר הזהר] היו מימי קדם מחכמים מחכמים והיו מדברים בלשון קצר,
 והרשב"י עליו השלום באו לידו, ובכל דרוש שהנה דורש והנה רואה שבאותו מתניתין

הַקְדָּמָה לְזוּהַר תַּתְק"ס חֲלָקִים - מִבְּצַע "יַחַד כָּל יִשְׂרָאֵל"

יִשְׂרָאֵל ה'קְדוּשִׁים וְהַטְהוּרִים ה'מָה בְּלוּלִים כָּל שָׁשִׁים רְבּוּא נְשָׁמוֹת בְּתוֹךְ סֵפֶר הַזוּהַר"ק, בְּדַבְּרָתָב רַבֵּינוּ הַקְדוֹשׁ הַרְמַח"ל זִי"ע בְּאַגְרוֹתָיו. וְלִכֵּן כָּל אֶחָד יִטְמִין עַצְמוֹ בְּסֵפֶר הַזוּהַר הַק' בְּמִיחָד בְּדוֹרְנוּ דְרָא בְּתַרְאָה וְדוֹר אַחֲרוֹן. וְיִזְהַר (זַהַר חֲלָק ג') דָּף קנ"ג: בְּרַעֲיָא מְהֵימְנָא כְּתַב דְּהוּא "תִּיבַת נַח" שְׁמַצִּיל מִפְּנֵי הַמְּבּוּל הַנּוֹרָא. וְלִזוּהַ תַּתְקַן הַרְמַח"ל זִי"ע דִּיקְבְּצוּ אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל לְלַמּוֹד זוּהַר"ק וּבְזוּהַ יִתְבַּטְּלוּ כָּל הַגְּזֵרוֹת - וְיִצְמַחוּ הַיְשׁוּעוֹת בְּצִמְחַת קַרְן דְּדוֹד בְּמַהֲרָה. (וְעַיֵן בְּסֵפֶר זְכוּתָא דְרַשְׁבִּי).

כְּתַב בְּשֵׁדֵי חֲמוֹד (מַעֲרַכַת מ' סוּף בְּלָל קצ"ח) וז"ל: מִצְוָה שְׁעוֹשִׁים אוֹתָהּ הַרְבֵּה בְּנֵי אָדָם בְּשִׁתְפוּת, כָּל אֶחָד נוֹטֵל שְׂכָר כְּאִילוּ עֲשָׂאָה כּוֹלָה לְבָדוּ, וּמִטַּעַם זֶה נוֹהֲגִים כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת חִבּוּרַת ש"ס וּמְחַלְקִים הַש"ס בֵּין כְּמָה בְּנֵי אָדָם, שְׁכָל אֶחָד לֹקַח מִסְכַּת אַחַת, וְעוֹשִׁים סִיּוּם פַּעַם אַחַת בְּשָׁנָה, וְכֵן חִבּוּרוֹת שְׁחַלְקוּ בִּינֵיהֶם לְלַמּוֹד סֵדֶר מִשְׁנִיּוֹת, וְשׁוֹרַת הַדִּין נוֹתֵנַת שִׁטּוֹל כָּל אֶחָד וְאֶחָד שְׂכָר כְּאִילוּ לַמּוֹד הַש"ס כּוֹלוּ, עפ"ל. - שְׁמַחַת סִיּוּם סֵפֶר הַזֶּה: הַרְבֵּי רַבֵּי בְרוּךְ נֶכַד הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זִיע"א, נִהַג בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה בַּיּוֹם ל"ג בְּעִמּוֹר לַעֲשׂוֹת סִיּוּם סִפְרֵי הַזֶּהר הַקְדוֹשׁ, וְאַחַר הַסִּיּוּם לִקַּח הַסֵּפֶר הַזֶּהר בְּיַדֵּי קְדוּשָׁה וְרָקַד כְּמָה שְׁעוֹת, וְאַחֲרֵי רְקוּדֵי דְקְדוּשָׁה מִשְׁמַחַת הַיּוֹם וּמִשְׁמַחַת הַתּוֹרָה נֶשֶׁק בְּפִי קְדוּשָׁה אֶת סֵפֶר הַזֶּהר וְאָמַר בְּזוּהַ הַלְשׁוֹן, "אֵיךְ קָעַן דִּיךְ, אֹן דוּ קַעֲנִסְט מִיךְ" [פִּירוּשׁ: אֲנִי מִפִּיר אוֹתָךְ, וְאַתָּה מִפִּיר אוֹתִי]. (טַעֲמֵי הַמְּנַהֲגִים).

קְרִיאַת גְּדוּלֵי יְרוּשָׁלַיִם בְּשַׁנַת תַּרפ"א: מַעֲלַת לַמּוֹד הַזֶּהר הַקְדוֹשׁ אֲשֶׁר הוּא מְבַטֵּל כָּל מִינֵי פְרַעֲנִיּוֹת וְגִזְרוֹת קְשׁוֹת וְרַעוֹת וּמוֹתָנָא וְחִרְבָּא וּבְזוּהַ מַעֲלָמָא... לְשַׁקֵּד עַל לַמּוֹד הַזֶּהר לְגַמֵּר בְּאַרְץ וּבְחוּצָה לְאַרְץ אֶלֶף סִיּוּמִים... וּבְרוּר כִּי גַם אֲנִשֵׁי חוּץ לְאַרְץ יַעֲלֶה הַלַּמּוֹד שְׁלָהֶם עִם אֲנִשֵׁי עִיר הַקְדוֹשׁ בְּמִסְלַת בֵּית קְדוֹשׁ הַקְדוֹשִׁים בְּסוּד כָּל יִשְׂרָאֵל עַרְבִים זֶה בְּזוּהַ, וְנִכְנַס לְשָׁנָה חֲדָשָׁה שְׁנַת גְּאֻלָּה וְיִשׁוּעָה בְּרַחֲמִים עַל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ... סִיּוּם זַהַר לְעֵלוּי מִזֵּל עִם יִשְׂרָאֵל וּלְבַטֵּל כָּל הַצָּרִים אוֹתָם עֲלִיּוֹנִים וְתַחַתּוֹנִים, וְיִפֵּר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ וְיִקְלַקֵּל מַחֲשָׁבוֹתֵם וְלֹא תַעֲשִׂינָה יְדֵיהֶם תּוֹשִׁיָה, וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכֵן לְבִטָּח וְנִרְאָה בְּנַחֲמַת צִיּוֹן, וּבְמַהֲרָה יִתְקַיֵּים וְיִקְרָאתֶם דְּרוּר בְּאַרְץ אֲבִיךָ.

הַלּוּמְדִים בְּחִבּוּרָה - כָּל אֶחָד כְּמָה דְקוֹת וּמִשְׁתַּתְּפִים וּמִתְאַחֲדִים בְּרִצּוֹנָם, עוֹלָה לָהֶם לְכוֹלָם שְׁלַמְדוּ כָּל הַזוּהַר"ק, וְכַף נוֹכַל בְּשִׁבַע דְקוֹת לַעֲשׂוֹת סִיּוּמֵי זוּהַר לְאַלְפִים, וְיִתְקַיֵּים בְּנוּ דְבְרֵי הַנְּבִיאֵי יִשְׁעִיָה (פֶּרֶק ס' כ"ב) "הַקְטֵן יְהִיָה לְאַלְף" שְׁאֲפִילוּ בְּדוֹרְנוּ הַנְּמוּךְ - יוֹכַל לְהַחֲשֵׁב לְשֵׁר הָאֶלֶף, שְׁסִים כָּל הַזוּהַר"ק, וּבְפִלָּא יוֹעֵץ (עַרְף רַבִּים) כְּתַב: וְכְמָה מַעֲלוֹת טוֹבוֹת לְתוֹרָה דְרַבִּים וְתַפְלָה דְרַבִּים וְכָל מִצְוָה הַנְּעִשִׂית בְּרַבִּים, הִנֵּה כִּי בֵן רַאוּי לְכָל אָדָם לְהַתְחַבֵּר עִם יְרֵאֵי ה' וְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ וְלִקְיִים מְאָמֶר דְּדוֹד הַמְּלָךְ ע"ה (תְּהִלִּים קי"ט ס"ג) "חֲבֵר אֲנִי לְכָל אֲשֶׁר יִרְאוּךְ". עפ"ל.

עַל סִיּוּם "כָּל סֵפֶר הַזֶּהר" בְּגִירְסָא מְצִינוּ מְנַהֵג יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת אִזּו סַעֲדַת מִצְוָה וּלְפַטֵּר בְּכוּרִים מִתַּעֲנִית בְּעַרְב פֶּסַח. (סֵפֶר דְרָף אר"ץ מְנַהֵגֵי יְהוּדֵי אֲרַם צוּבָה חֲלָק א' עַמּוּד כ"ז). (וְעַיֵן בְּשׁוֹרַת פְּרַחֵי כְּהוּנָה חֲלָק אר"ח ס' י"ג)... וּמִמִּילָא כָּל שְׁכֵן בְּלַמּוֹד הַזוּהַר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדותיו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עת"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם הצום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועודו – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובוודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובוודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוכה שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על פן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובוודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזוהר שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה היא – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עת"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזוה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על פן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולוקח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמח לאבינו שבשמים – על פן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדשה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מכדילים בינינו לביניך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח ניחוח. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל פחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותרונה: (קבלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריה הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד כ"י בוא"ו כ"ן ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עויגו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמת כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוני רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) פי היית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלמודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האוהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרך על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

[תפלה לרפואות וישועות]

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה פמוה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמין את פי ללמוד בספר הזוהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקשות) [לרפואת...] [ישועת ...] [לבנים ...] השם ישלח דברו יחזקהו וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויארץ ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים ...] אמן סלה.

יִי אֲתִקְרִי, בְּתֵלַת קְשָׁרִין דְּאַבְהֶתָּא דְאַחְסִינוּ
לְחֻלְקֵיהוֹן.

וְאִי תֵימָא הָא בְּתֵלַת חֲלָלִין מוּחָא דְגוּלְגֻלְתָּא
מִשְׁתַּפְּחִין. תְּאַנָּא, כְּלָהוּ תֵלַת מִתְּפִשְׁטִין,
וּמִתְקִשְׁרִין בְּכָל גּוּפָא, וְכָל גּוּפָא אֲתִקְשֵׁר בְּהֵי תֵלַת,
וּמִתְקִשְׁרִין בְּדְרוּעָא יְמִינָא. וּבְגִין כֵּךְ תְּאִיב דְּוֹד וְאָמַר,
(תהלים קי) שֵׁב לְיְמִינִי. מְשֻׁם דְּהוּא אֲתַחֲבֵר עִמָּהוֹן
דְּאַבְהֶתָּא, וְיִתִּיב תַּמָּן לְכוּרְסֵיא שְׁלִימָתָא. וּבְגִין כֵּךְ
כְּתִיב (תהלים קיח) אָבִן מְאִסוּ הַבּוֹנִים וְגו', מְשֻׁם דְּיִתִּיב
לְיְמִינָא. הֵינֵנו דְּכְתִיב, (דניאל יב) וְתַנּוּחַ וְתַעֲמוּד לְגוּרְלָךְ
לְקִץ הַיָּמִין, כְּלוּמַר, כְּמָאן דְּזָכִי לְחַבִּיבוּתָא דְּמִלְכָּא.

ספר מאורות הזהר

או תוספתא הִיָּה כָּא הִכְרַח לְדַבְּרֵי או עֲנִין הַנּוֹגֵעַ בְּדְרוּשׁוֹ, הִיָּה מְבִיאֵוּ בְּתוֹךְ דְּבַרְיֵוּ
עכ"ל.

ג. וְכֵן כְּתִב בְּאוּר הַחֲמָה (על זח"א קכ"א, בְּשֵׁם הַרְב אַבְרָהָם גְּלָאנְטִי ז"ל) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ:
הַמְשַׁנִּיחַ הַלְלוּ וְהַתּוֹסְפֹתוֹת הַמּוּבָאוֹת בְּכַמָּה מְקוּמוֹת בְּזִהְרָה, הֵיּוּ מִחֲכָמִים מִחֲכָמִים
קְדָמוּנֵי אֶרֶץ, וְהֵיּוּ הַחֲכָמִים הַבָּאִים אַחֲרֵיהֶם בְּעֲלֵי הַמִּמְרֹת מְבִיאִים אוֹתָם הַמְשַׁנִּיחַ
הַשִּׁיכּוֹת בְּעֲנִין מְאֹר שְׁלָהֶם או לְסִיעַ דְּבַרְיָהֶם, אִי נְמִי מְסַדְּרֵי הַזִּהְרָה הַעֲתִיקוּם בְּמְקוּמוֹת
הַרְאוּיִים וְהַשִּׁיכּוֹת אֲלֵיהֶם עכ"ל.

יִצְחָק, שְׁדָבָר אַחַר הָיָה בּוֹ מַה שְׁלֹא הָיָה בְּכָל הָעוֹלָם. וְעוֹד, שְׁפִסּוּק זֶה לֹא לָזֶה הוּא בֹא, שְׁוֹדָאֵי בִשְׂדָה לֹא הָיָה מִתְפַּלֵּל,

וְהָרִי בְּאֶרְנוּ. (ע"כ רעיא מהימנא)

שְׁנֵינּוּ, אָמַר רַבִּי אַבָּא, אֲשֶׁרִי חֲלַקְס שֶׁל אוֹתָם שְׁוֹכְאִים לוֹמַר שִׁירָה זֹו בְּעוֹלָם הַזֶּה, שְׁוֹכְאִים לְאִמְרָה לְעוֹלָם הַבָּא. וְשִׁירָה זֹו נִבְּנָתָה בְּעֵשְׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתִיתוֹת קְדוּשׁוֹת חֲקוּקוֹת וּבְעֵשְׂרֵי אֲמִירוֹת, וְהַכֵּל נִרְשַׁם בְּשֵׁם הַקְּדוּשׁ, וְהַכֵּל שְׁלֵמוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ, וְהָרִי עוֹרְרָנוּ הַדְּבָרִים.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שֶׁהָיוּ עוֹמְדִים יִשְׂרָאֵל עַל הַיָּם וְאוֹמְרִים שִׁירָה, הַתְּגַלָּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עֲלֵיהֶם, וְכָל מִרְכַּבְתֵּינוּ וְחִילוֹתֵינוּ, כְּדִי שִׁיפִירוּ אֶת מַלְכָם שְׁעֲשֵׂה לָהֶם כָּל אוֹתָם נִסִּים וּגְבוּרוֹת, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד יַדַּע וְהַתְּבוּנָן מַה שְׁלֹא יַדְעוּ וְהַתְּבוּנָנוּ שְׁאֵר נְבִיאֵי הָעוֹלָם.

שָׂאֵם תֹּאמַר שְׁלֹא יַדְעוּ וְלֹא הַדְּבִיקוּ הַשִּׁיגוּ חֻכְמָה הַעֲלִינָה - מִן הַשִּׁירָה הַזֹּו תִּרְאֶה שְׁכַלְס הַסְּתַפְּלוּ בַּחֻכְמָה וְיַדְעוּ דְבָרִים וְאִמְרוּ. שָׂאֵם לֹא כֵּן, אֵיךְ אִמְרוּ כֻלָּם מְלִים אַחֲדוֹת שְׁלֹא סִטוּ אֵלֶּה מֵאֵלֶּה, וּמַה שְׂאִמְרוּ זֶה - אָמַר זֶה, וְלֹא הַקְּדִים מְלָה זֹו לְמֵלָה זֹו, אֵלֶּה כֻלָּם בְּמִשְׁקַל אֶחָד, וְרוּחַ הַקְּדֹשׁ בְּפִי כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְכָל הַדְּבָרִים נִאֲמְרוּ כְּאֵלוּ יִצְאוּ מִפֶּה אֶחָד? אֵלֶּה וְדֹאֵי כֻלָּם בַּחֻכְמָה הַעֲלִינָה הַסְּתַפְּלוּ, וְיַדְעוּ דְבָרִים עֲלִיוֹנִים, וְרוּחַ הַקְּדֹשׁ בְּפִי כָּל אֶחָד וְאֶחָד.

וְאִפְּלוּ אוֹתָם שְׁבַמְעֵי אִמָּם הָיוּ כֻלָּם כְּאֶחָד אוֹמְרִים שִׁירָה, וְהָיוּ כֻלָּם רוֹאִים מַה שְׁלֹא רָאָה יִחְזַקְאֵל הַנְּבִיאַי, וְעַל כֵּן הָיוּ כֻלָּם מְסַתְּפִלִים כְּאֵלוּ רוֹאִים עֵינֵי בְּעֵינֵי. וְכִשְׁפִּימוּ הַדְּבָרִים, כֻּלָּם מְבַשְּׂמִים

הָיָה בֵּיהֶם, מַה דְּלֹא הָיָה בְּכָל עֲלָמָא. וְתוֹ דְּהָאֵי קָרָא לָאוּ לְהַכִּי אֶתָּא, דְּוִדָּאֵי בִשְׂדָה אַחַר לֹא הָיָה מְצַלִּי וְהָא אוֹקִימָנָא. (ע"כ רעיא מהימנא)

הַנְּנִיאָ אָמַר רַבִּי אַבָּא, זַכָּאָה חוּלְקִיהוּן, דְּאִינוּן דְּזַכָּאָן לְמִימְרָ שִׁירְתָּא דָּא בְּהָאֵי עֲלָמָא, דְּזַכָּאָן לְמִימְרָ לֶהּ בְּעֲלָמָא דְּאֶתִי. וְשִׁירְתָּא דָּא, אַתְּבַנִּי בְּעֵשְׂרִין וְתַרְוִין אַתְּוּוֹן קְדִישֵׁן גְּלִיפֵן, וּבְעֵשְׂרֵי אֲמִירוֹן, וְכֻלָּא אַתְרִישִׁים בְּשִׂמְא קְדִישָׁא, וְכֻלָּא שְׁלִימוֹתָא דְּשִׂמְא קְדִישָׁא, וְהָא אַתְעַרְנָא מִלֵּי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּהָהִיא שְׁעַתָּא דְּהוּוּ קִימִין יִשְׂרָאֵל עַל יַמָּא, וְהוּוּ אֲמַרִי שִׁירְתָּא, אַתְגַּלִּי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלֵייהוּ, וְכָל רְתִיכוֹי וְחִילוֹי, בְּגִזֵּי דִּינְדַעוֹן לְמַלְפִּיְהוּן, דְּעַבְדֵּי לֹוֹן כָּל אִינוּן נִסִּין וּגְבוּרָאֵן, וְכָל חַד וְחַד יַדַּע וְאִסְתַּפְּל, מַה דְּלֹא יַדְעוּ וְאִסְתַּפְּלוּ שְׁאֵר נְבִיאֵי עֲלָמָא.

דֹּאֵי תִימָא דְּלֹא יַדְעִין וְלֹא אֲדַבְּקוּ חֻכְמָתָא עֲלָאָה, מִן שִׁירְתָּא דָּא תַּחֲמִי, דְּכֻלְהוּ בְּחֻכְמָתָא אִסְתַּפְּלוּ, וְיַדְעוּ מְלִין וְאִמְרוּ. דֹּאֵי לָאוּ הַכִּי, אֵיךְ אִמְרוּ כֻלְהוּ מְלִין אַחֲדִין, דְּלֹא סִטוּ אֵלִין מֵאֵלִין, וּמַה דְּאִמְרוּ דָּא, אָמַר דָּא, וְלֹא אֶקְדִים מְלָה דָּא, לְמֵלָה דָּא, אֵלֶּה כֻלְהוּ בְּשִׁקוּלָא חֲדָא, וְרוּחָא דְּקוּדְשָׁא בְּפוּמָא דְּכָל חַד וְחַד, וּמְלִין אַתְמַרו כֻלְהוּ כְּאֵלוּ נִפְקִין מְפוּמָא חַד. אֵלֶּה וְדֹאֵי כוּלְהוּ בְּחֻכְמָתָא עֲלָאָה אִסְתַּפְּלוּ, וְיַדְעוּ מִלִּין עֲלִאִין, וְרוּחָא דְּקוּדְשָׁא בְּכּוּם כָּל חַד וְחַד.

וְאִפְּלוּ אִינוּן דְּבַמְעֵי אַמְהוּן, הוּוּ אֲמַרִי שִׁירְתָּא כֻלְהוּ כְּחֲדָא, וְהוּוּ חֻמָּאן כְּלְהוּ, מַה דְּלֹא חֻמָּא יִחְזַקְאֵל נְבִיאָה. וְעַל כֵּן הוּוּ כְּלְהוּ מְסַתְּפִלִי, כְּאֵלוּ חֻמָּאן עֵינָא בְּעֵינָא. וְכַד סִימוּ מְלִין, כְּלְהוּ מִתְּבַסְּמָאן בְּנַפְשֵׁיהוּ,

בנפשם ותאבים לראות ולהסתכל, ולא היו רוצים לנסע משם מרב השתוקקות.

באותה שעה אמר משה לקדוש-ברוך-הוא: בניך לא רוצים לנסע מן הים מרב השתוקקות להסתכל בך. מה עשה הקדוש ברוך הוא? הסתיר את כבודו החוצה למדבר, ושם התגלה ולא התגלה.

אמר להם משה לישראל: כמה (פעמים לנסע משם, ולא רצו) פעמים אמרתי לנסע משם ולא רציתם? עד שהראה להם זיו כבודו של הקדוש ברוך הוא במדבר, ומיד היו תאבים. ולא נסעו, עד שאמרו בהם משה והראה להם זיו כבודו של הקדוש ברוך הוא במדבר. אז מרב תשוקה ורצון להסתכל הסיע אותם משה. זהו שכתוב ויסע משה את ישראל מים סוף ויצאו אל מדבר שור. מה זה מדבר שור? מנהיג שהיו רוצים להסתכל בו, זיו כבודו של המלך הקדוש, ועל זה נקרא מדבר שור - שם הסתכלות.

וירבו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים. ואין מים אלא תורה, שנאמר (ישעיה נה) הוי כל צמא לכו למים. אמר רבי ייסא, וכי מי נתן להם פאן תורה, ונהרי עד עכשו לא נתנה להם תורה?

אמר רבי אלעזר, הם יצאו למדבר להסתכל, והקדוש ברוך הוא נטל זיו כבודו משם, והם הלכו להסתכל (לקדוש-ברוך-הוא) בו ולא מצאו אותו. ולמדנו שהקדוש ברוך הוא נקרא תורה, ואין מים אלא תורה, ואין תורה אלא הקדוש ברוך הוא.

אמר רבי שמעון, עד שהיו הולכים במדבר, התגלה עליהם רשות אחרת של שאר העמים, אותו ששולט במדבר, ופגש בהם שם. ראו ישראל שגו לא היה

ותאבון למחמי ולאסתכלא, ולא הוו בעאן לנטלא מתמן, מסגיאות תיאובתא.

בההיא שעתא, אמר משה לקודשא בריך הוא, בניך מסגיאות תיאובתא לאסתכלא בך, לא בעאן לנטלא מן ימא. מה עבד קדשא בריך הוא, אסתים יקריה לבר למדברא, ותמן אתגלי ולא אתגלי.

אמר לון משה לישראל, כמה (ס"א זמנין לנטלא מתמן, ולא בעי) זמנין אמינא לנטלא מתמן ולא בעיתון עד די אחזי לון זיוא יקרא דקודשא בריך הוא במדברא, ומיד הוו תאבין, ולא נטלו, עד דאחיד בהו משה ואחמי לון זיוא יקרא דקודשא בריך הוא במדברא, כדין מסגיאות תיאובתא ורעותא לאסתכלא, אנטיל לון משה, הדא הוא דכתיב ויסע משה את ישראל מים סוף ויצאו אל מדבר שור. מאי מדבר שור. מדברא, דהוו בעאן לאסתכלא ביה, זיוא יקרא דמלכא קדישא, ועל דא אקרי מדבר שור: אסתכלותא שם.

וירבו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים. (שמות טו) ואין מים אלא תורה, שנאמר (ישעיה נה) הוי כל צמא לכו למים. אמר רבי ייסא, וכי מאן ירב להו אורייתא הכא, והא עד פען לא אתיהיבת לון אורייתא.

אמר רבי אלעזר, אינון נפקו למדברא לאסתכלא, קדשא בריך הוא נטל זיוא יקרא דיליה מתמן, ואינון אזלו לאסתכלא (לקודשא בריך הוא) ביה, ולא אשפחוהו. ואוליפנא דקודשא בריך הוא תורה אקרי, ואין מים אלא תורה, ואין תורה אלא קדשא בריך הוא. אמר רבי שמעון, עד דהוו אזלי במדברא, אתגלי עליהו רשותא אחרא, דשאר עמין, ההוא דשליט במדברא, ואערעו בהו

אותו זיו כבוד מלכס. זהו שכתוב ויבאו מרתה ולא יכלו לשתת מים ממרה. מה הטעם? כי מרים הם. לא התבשמה נפשם כבתחלה. ולא עוד, אלא שבא לקטרג עליהם. כזה כתוב: ויצעק אל ה' ויזרהו ה' עץ, ואין עץ אלא תורה, שכתוב (משלי א) עץ חיים היא למחזיקים בה. ואין תורה אלא הקדוש ברוך הוא. רבי אבא אמר, אין עץ אלא הקדוש ברוך הוא, שכתוב (דברים כ) כי האדם עץ השדה, עץ השדה ודאי, זה עץ שדה של תפוחים קדושים (מלכות). וכשהתגלה זיו כבוד מלכס עליהם, אז וישלף אל המים וימתקו המים. מה זה וימתקו המים? שקטגור נעשה סגור.

אמר רבי אבא, בא ראה, בתחלה כשנכנסו ישראל לברית של הקדוש ברוך הוא, לא נכנסו כראוי, מה הטעם? כי נמולו ולא נפרעו, ולא התגלה הרשם הקדוש. כיון שהגיעו לכאן מה כתוב? שם שם לו חק ומשפט. שם נכנסו ישראל לשני חלקים קדושים באותו גלוי שהתגלה הרשם שלהם, ונקראו חק ומשפט. חק - כמו שנאמר (משלי לא) ותתן טרף לביתה וחק לנערתיה. ומשפט - כמו שנאמר משפט לאלהי יעקב. ושם נסוהו - באותו אות קדש, כמו שנאמר פי חק לישראל הוא. בספרו של רבי יבא סבא אמר הדבר על אותו מטה קדוש.

ויאמר אם שמוע תשמע לקול ה' אלהיך. ויאמר, מה זה ויאמר? לא כתוב מי אמר את זה. אלא הקדוש ברוך הוא אמר. רבי חזקיה אמר, שמענו (משמע) אמירה סתם

תמן. חמו ישראל, דלא הוה ההוא זיוא יקרא דמלפיהון, הדא הוא דכתיב, ויבאו מרתה ולא יכלו לשתות מים ממרה. מאי טעמא. פי מרים הם, לא אתבססו נפשיהו כקדמיתא. ולא עוד אלא דאתי לקטרגא עליהו.

מה כתיב, ויצעק אל יי' ויזרהו יי' עץ, (דף ט"ו ע"ב) ואין עץ אלא תורה, דכתיב, (משלי א) עץ חיים היא למחזיקים בה. ואין תורה, אלא קדשא ברוך הוא. רבי אבא אמר, אין עץ אלא קדשא ברוך הוא, דכתיב, (דברים כ) כי האדם עץ השדה, עץ השדה ודאי, דא עץ שדה דתפוחין קדישין. וכד אתגלי זיו יקרא דמלפיהון עליהו, כדיון וישלף אל המים וימתקו המים. מאי וימתקו המים. דקטיגורא אתעביד סגיגורא.

אמר רבי אבא, תא חזי בקדמיתא כד עאלו ישראל בקיימא דקודשא ברוך הוא, לא עאלו כדקא יאות. מאי טעמא. בגין דאתגזרו ולא אתפרעו, ולא אתגלויא רשימא קדישא. כיון דמטו הכא, מה כתיב, שם שם לו חק ומשפט. תמן עאלו ישראל בתרין חולקין קדישין, בההוא גלויא דאתגלויא רשימא דלהון, ואקרון חק ומשפט. חק: כמה דאת אמר (משלי כא) ותתן טרף לביתה וחק לנערתיה. ומשפט: כמה דאתמר (תהלים פא) משפט לאלהי יעקב. ושם נסוהו, בההוא את קדישא. כמה דאת אמר, כי חק לישראל הוא. בספרא דרב יבא סבא, אמר מלה על ההוא חוטרא קדישא.

ויאמר אם שמוע תשמע לקול יי' אלהיך. (שמות טו) ויאמר, מאי ויאמר. לא כתיב מאן קאמר דא. אלא קדשא ברוך הוא אמר. רבי חזקיה

מְאִמְרָה סֵתָם, שְׁכַתוּב (שמות כד) וְאֵל מֹשֶׁה אָמַר עֲלֵה אֵל ה'. אָמַר, לֹא כְתוּב מִי אָמַר. אָף כָּאֵן וַיֹּאמֶר סֵתָם, וְלֹא כְתוּב מִי אָמַר.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מִשְׁמַע שְׁכַתוּב וַיִּצְעַק אֵל ה' וַיֹּרְהוּ ה' עֵץ, מִכָּאֵן מִשְׁמַע וַיֹּאמֶר, וּמִשְׁמַע מִי אָמַר דְּבַר זֶה. לְקוֹל ה' אֱלֹהֶיךָ? לְקוֹלֵי הַיָּה צְרִיף לְהִיטִי! אֵלֵא לְאוֹתוֹ קוֹל שְׁנַכְסוּ בוֹ.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, אַחַר שֶׁהִתְגַּלָּה בְּהֵם רֶשֶׁם הַקְּדוּשׁ, נִכְסוּ בִשְׁנֵי הַלְקִים קְדוּשִׁים, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר, וְכִיּוֹן שְׁנַכְסוּ בִשְׁנֵי אֱלֹהִים, נִכְסוּ בִשְׁנֵי הַלְקִים הָאֲחֵרִים הַלְלוּ, שֶׁכָּאֲשֶׁר יַעֲלוּ בִשְׁנֵי הָאֲחֵרִים הַלְלוּ. יִתְחַבְּרוּ בְּאֵלֶּה וְלֹא יִמְנְעוּ הַבְּרָכוֹת, וְלִכְּן בְּאֵלֶּה מְגִיעוֹת הַבְּרָכוֹת וּמְשוּם כִּי בְּאֵלֶּה מְגִיעִים עַד הַמֶּלֶךְ הַקְּדוּשׁ.

וּמִמְקוֹמוֹ שֶׁל הַכְּתוּב נִשְׁמַע הַדְּבַר, שְׁכַתוּב וַיֹּאמֶר אִם שְׁמוֹעַ תִּשְׁמַע. וַיֹּאמֶר - זֶה הַמֶּלֶךְ הַקְּדוּשׁ. וּמָה אָמַר? אִם שְׁמוֹעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל ה' אֱלֹהֶיךָ, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר כִּי ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אוֹכְלָה הוּא - זוֹ כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל. וְהַיִּשָּׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה - זֶה צְדִיק. וְהַאֲזִינָה לְמִצְוֹתָיו - זֶה נֶצַח. וְשִׁמְרָתְךָ כָּל חֻקָּיו - זֶה הוֹד. כִּיּוֹן שְׁנַכְסוּ בְּאֵלֶּה, הָרִי הִגִּיעוּ לְמֶלֶךְ הַקְּדוּשׁ. אַחַר כֵּן מָה כְּתוּב? כָּל הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר שְׁמַתִּי בְּמִצְרַיִם לֹא אֲשִׁים עֲלֶיךָ כִּי אֲנִי ה' רַפְּאֵךְ. כִּי אֲנִי ה' - זֶה הַמֶּלֶךְ הַקְּדוּשׁ.

נִשְׁמַע, שְׁכַל מִי שֶׁשׁוֹמֵר אֶת הָרֶשֶׁם הַקְּדוּשׁ הַזֶּה, מִמְּנוֹ עוֹלָה עַד הַמֶּלֶךְ הַקְּדוּשׁ הַעֲלִיּוֹן. מָה מִשְׁמַע? מִשְׁמַע אוֹתָם שְׁנַיִם שֶׁהִתְכַּנְּסוּ בְּהֵם הַזֶּרַע, וְשִׁמְן מִשַּׁחַת קֹדֶשׁ, שְׁשׁוֹפְכִים אוֹתוֹ בְּפִי הָאֵמָה, וְעַל וְהוּ נִקְשְׁרוּ בְּאֶחָד, וְהַמֶּלֶךְ הַעֲלִיּוֹן עֲלֵיהֶם, וְנִקְשְׁרוּ בוֹ. וְעַל כֵּן, מִי שְׁנַכְסוּ בִשְׁנֵי אֱלֹהִים

אָמַר, שְׁמַעֲיִנָן (נ"א מִשְׁמַע) אֲמִירָה סֵתָם, מְאִמְרָה סֵתָם. דְּכַתִּיב, וְאֵל מֹשֶׁה אָמַר עֲלֵה אֵל יי'. אָמַר, לֹא כְתִיב מֵאֵן קָאֲמַר. אוֹף הִכָּא וַיֹּאמֶר סֵתָם, וְלֹא כְתִיב מֵאֵן קָאֲמַר.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מִשְׁמַע דְּכַתִּיב, וַיִּצְעַק אֵל יי' וַיֹּרְהוּ יי' עֵץ, מִהִכָּא מִשְׁמַע וַיֹּאמֶר, וּמִשְׁמַע מֵאֵן אָמַר מִלָּה. לְקוֹל יי' אֱלֹהֶיךָ, לְקוֹלֵי מִיבְעֵי לֵיהּ. אֵלֵא לְהֵהוּא קוֹל דְּעֵאלוּ בֵיהּ.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, בְּתַר דְּאִתְגַּלְיָא בְּהוּ רְשִׁימָא קְדִישָׁא, עֵאלוּ בְּתַרִּין חוֹלְקִין קְדִישִׁין, כְּמָה דְּאִתְמַר, וְכִיּוֹן דְּעֵאלוּ בְּאֵלִין תַּרִּין, עֵאלוּ בְּאֵלִין תַּרִּין חוֹלְקִין אַחְרַנִּין, דְּכִד דְּסִתְלַקוּן בְּאֵלִין תַּרִּין אַחְרַנִּין, יִתְחַבְּרוּן בְּאֵלִין, וְלֹא מִמְּנַעֵי בְּרַפָּאן, וּבְגִין כֵּן, בְּאֵלִין מְטוּ בְּרַפָּאן, (וּבְגִינֵי כֵּן בְּאֵלִין מְטוּ) עַד מִלְכָּא קְדִישָׁא.

וּבְמֵאִתְרִיָּה דְקָרָא אֲשַׁתְּמַע מִלָּה, דְּכַתִּיב, וַיֹּאמֶר אִם שְׁמוֹעַ תִּשְׁמַע. וַיֹּאמֶר: דָּא מִלְכָּא קְדִישָׁא. וּמֵאֵי קָאֲמַר, אִם שְׁמוֹעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל יי' אֱלֹהֶיךָ, כְּמָה דְּאִתְּ אָמַר (דְּבִרִים ד) כִּי יי' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר אוֹכְלָה הוּא, דָּא כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל. וְהַיִּשָּׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה: דָּא צְדִיק. וְהַאֲזִינָה לְמִצְוֹתָיו: דָּא נֶצַח. וְשִׁמְרָתְךָ כָּל חֻקָּיו: דָּא הוֹד. כִּיּוֹן דְּעֵאלוּ בְּאֵלִין, הָא מְטוּ לְמִלְכָּא קְדִישָׁא. לְבַתַּר מָה כְּתִיב, כָּל הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר שְׁמַתִּי בְּמִצְרַיִם לֹא אֲשִׁים עֲלֶיךָ כִּי אֲנִי יי' רַפְּאֵךְ. כִּי אֲנִי יי': דָּא מִלְכָּא קְדִישָׁא.

אֲשַׁתְּמַע, דְּכָל מֵאֵן דְּנִטִיר לְהֵאֵי רְשִׁימָא קְדִישָׁא, מְגִיָּה סְלִיק עַד מִלְכָּא קְדִישָׁא עֲלָאָה. מֵאֵי מִשְׁמַע. מִשְׁמַע אִינוּן תַּרִּין, דְּאִתְכַּנְּשׁ בְּהוּ זִרְעָא, וּמִשַּׁח רְבוֹת קְדָשָׁא, דְּשִׁדְיִין לֵיהּ בְּפוּם אָמָה, (עַל דָּא) אַתְקִשְׁרוּ כַחְדָּא, וּמִלְכָּא עֲלָאָה עֲלִיָּהוּ,

ושומר אותם, נקשר בשני האחרים ונכנס בהם, ואז מגיע למלך הקדוש.

אמר רבי יצחק, ודאי מי שזוכה בצדיק, וזכה בנצח והוד ושלשת אלה, שהתברכה בהם כנסת ישראל. ומי שזוכה בהם, וזכה במלך הקדוש, ונכנס בכל הארבעה.

וכנגד ארבעה אלו שמירה לרשם הקדוש הזה מארבעה דברים: שמירה של כנסת ישראל - שמירה של נדה. שמירה של צדיק - שמירה של שפחה. שמירה של נצח - שמירה של בת עובדי כוכבים ומזלות. שמירה של הוד - שמירה של זונה. ועל זה לקול ה' אלהיך - זו כנסת ישראל.

כמה זוכים ישראל לקבל פני שכינה? בשמירה מנדה, ועל זה כתוב (ויקרא יח) ואת אשה בנדת טמאתה לא תקרב לגלות ערותה. מה זה לגלות? זו כנסת ישראל, ובה אחוזים ונקשרים דברים אחרים שכנסת ישראל נקשרת בהם. והרי בארנו הדברים.

והישר בעיניו תעשה - זה צדיק, כמו שכתוב (תהלים לד) עיני ה' אל צדיקים, להשמר משפחה. והרי בארנו את הדברים, שכתוב ושפחה פי תירש גבירתה, שגורם לצדיק שידבק בשפחה. והאונת למצותיו - זה נצח, להשמר ולא ישקר בו שלא יכניס רשם זה בבת אל נכר, ולא ישקר בנצח, שכתוב (שמואל א טו) וגם נצח ישראל לא ישקר. ומי ששומר את זה, קיים מצותיו, שכתוב (שמות לד) כי לא תשתחוה לאל אחר. ושמרת כל חקיו - זה סוד, להשמר מן זונה.

ואתקשרו ביה. ועל כך, מאן דעאל באלין תרין, ונטיר לון, אתקשר בתרין אתרנין, ועאל בהו, וכדין מטי למלכא קדישא.

אמר רבי יצחק, ודאי מאן דזכי בצדיק, זכי בנצח והוד, ואלין אינון תלתא, דאתברכא בהו כנסת ישראל. ומאן דזכי בהו, זכי במלכא קדישא, ועאל בכלהו ארבעה.

ולקבלי ארבעה אלין, נטירו להאי רשימא קדישא, מארבע מלין: נטירו דכנסת ישראל, אסתמרותא דנדה. נטירו דצדיק, אסתמרותא דשפחה. נטירו דנצח, אסתמרותא דבת עבודת פוכבים ומזלות. נטירו דהוד, אסתמרותא דזונה. ועל דא לקול יי' אלהיך, דא כנסת ישראל.

במה זכאן ישראל לקבלא אפי שכינתא, באסתמרותא מן נדה. ועל דא כתיב, (ויקרא יח) ואל אשה בנדת טמאתה לא תקרב לגלות ערותה. מאי לגלות ערותה דא כנסת ישראל. ובהאי אחידן ומתקשרן מלין אתרנין, דכנסת ישראל אתקשרת בהו. והא אוקמוה מלי.

והישר בעיניו תעשה: דא צדיק. כמה דכתיב, (תהלים לד) עיני יי' אל צדיקים, לאסתמרא משפחה. (ד' ט"א ע"א) והא אוקימנא מלי. דכתיב, (משלי ל) ושפחה כי תירש גבירתה, דגרים לצדיק דאתדבק בשפחה. והאזנת למצותיו: דא נצח, לאסתמרא (דלא ישקר ביה) דלא יעול רשימא דא בבת אל נכר, ולא ישקר ביה בנצח. דכתיב, (שמואל א טו) וגם נצח ישראל לא ישקר. ומאן דנטיר האי, קיים מצותיו, דכתיב, (שמות לד) כי לא תשתחוה לאל אחר. ושמרת כל חקיו: דא הוד, לאסתמרא מן זונה.

וזה הולך כמו ששנינו. אמר רבי יהודה, מה זה שכתוב (תהלים מה) חגור חרבך על ירך גבור הודך והדרך. אלא, כל מי שמזרז את עצמו ושם את פחד החרב השנונה החזקה כנגדו, על ירך - מה זה על ירך? זהו הרשם הקדוש, כמו שנאמר (בראשית כד) שים נא ירך פחת ירכי.

דבר אחר חגור חרבך - פלומר, זרו ותקף את היצר הרע שלך, שהוא חרבך, על ירך, על אותו רשם קדוש לשמר אותו. ואם שמר אותו אז נקרא גבור, והקדוש ברוך הוא מלביש אותו בלבושיו. ומהו לבוש של הקדוש ברוך הוא? הוד ונצח (תהלים קד) שכתוב (תהלים קד) הוד והדר לבשת. אף כאן הודך והדרך. ואז נדבק האדם במלך הקדוש בראוי. מכאן והלאה - כל המחלה אשר שמתה במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רפאך. זה המלך הקדוש. ועל זה הזהיר אותם על אותו דבר ממש, שנתן ורשם בהם ולא יותר. ועד עכשו לא נתנה להם תורה. אלא כיון שכתוב, שם שם לו חק ומשפט, מיך - ויאמר אם שמוע תשמע וגו'.

בא ראה, כשרצה הקדוש ברוך הוא להזהיר את ישראל על התורה, בכמה דברים משך אותם, בכמה משיכות של חביבות, כאדם שמושך בנו לבית הרב. ובא ראה, לא רצה הקדוש ברוך הוא לתת להם תורה עד שרקבו אליו. ובמה קרבו אליו? בגלוי של הרשם הזה, כמו שנתבאר.

אמר רבי יהודה, לא קרבו ישראל להר סיני, עד שנקנסו בחלק של צדיק וזכו בו. מנין לנו? שכתוב (שמות יט) פיוס הנה באו מדבר סיני. פיוס הנה ממש דוקא. וכתוב

ואלרא הא, כמה דתנינן, אמר רבי יהודה, מאי דכתיב (תהלים מה) חגור חרבך על ירך גבור הודך והדרך. אלא, כל מאן דמזרז גרמיה, ושוי דחילו דחרבא שננא תקיפא לקבליה. על ירך, מאי על ירך. דא רשימא קדישא. כמה דאת אמר, (בראשית כד) שים נא ירך פחת ירכי.

דבר אחר חגור חרבך, פלומר, זרו ואתקיף יצרך בישא, דאיהו חרבך. על ירך, על ההוא רשימא קדישא לנטרא ליה. ואי נטר ליה, פדין אקרי גבור, וקודשא בריך הוא אלביש ליה בלבושוי, ומאן לבושוי דקודשא בריך הוא. הוד ונצח. (נ"א והדר) דכתיב, (תהלים קד) הוד והדר לבשת. אוף הכא הודך והדרך, וכדין אתדבק בר נש במלכא קדישא כדקא יאות.

מכאן ולהלאה, כל המחלה אשר שמתה במצרים לא אשים עליך כי אני יי' רופאך. דא מלכא קדישא, ועל דא אזהר לון על ההוא מלה ממש, דיהב ורשים בהו, ולא יתיר ועד פען לא אתייהיבת להו אורייתא, אלא כיון דכתיב, שם שם לו חק ומשפט, מיך ויאמר אם שמוע תשמע וגו'.

הא חזי, פד בעא קדשא בריך הוא לאזהרא לישראל, על אורייתא, בכמה מלין משיך להו, בכמה משיכן דחביבותא, כבר נש דמשיך בריה לבי רב. ותא חזי, לא בעא קדשא בריך הוא למיהב להו אורייתא, עד דקריבו בהדיה. ובמה קריבו בהדיה, בגלויא דרשימא דא, כמה דאתמר.

אמר ר' יהודה, לא קריבו ישראל לטורא דסיני, עד דעאלו בחולקא דצדיק, וזכו ביה. מנלן, דכתיב, (שמות יט) פיוס הנה באו

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכנינת הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבתי שיתקיים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופאר פירא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקיים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, וזותם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראונו וברצון יראיו. ובזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוגנו במהרה במינו. ויקיים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מודה אני לפניך השם אלוקי ואלקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עליו, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמתי פסיה לא ימושו מפיה ומפי זרעה ומפי זרע זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. וברפת משה רבינו מהימנא תתגלה במהרה ה' בך נחננו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלוקיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך ככתחלה וכוונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאבהב את שמה הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת)

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על פן יש בזה עלוי נשמה גדול לנפטר במקדש בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שמציל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדן (עיינו פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, ועי"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: פתבו המקבלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר למידים. פי לכן נקרא זוהר שהוא מזהיר הנשמה... וביום שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק פי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמקדש ביום הקדוש יום השבת שאין ערה להשגתו, ובנדאי למודו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למודו. וכן לתמי ותמותו ע"ה (ועי' קב הישר) והנה יאמרו אתו, כפול ומכפל שבעתים, בבחינת מכבודו במותו וכו', (ועי' פלא יוציא ערה כבוד אב ואם).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמ) בְּעֵלְמָא דִּי בְרָא כְרַעוּתָהּ וְיִמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ
וְיַצְמַח פְּרָקְנָהּ וְיִקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמ) בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֵגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעָלְמֵי עָלְמֵינָא יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאֵר וְיִתְרוֹמֵם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה
וְיִתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. (אמ) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא דְאִמְרִין בְּעֵלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְעֶסְקִין בְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הַדִּין וְדִי בְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא, יְהֵא לְנָא וְלַהוֹן וּלְכוּן הֵנָּה וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרֵי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא,
חַיִּים וְשֹׁבְעֵי וְיִשׁוּעָה וְנַחֲמָה וְשִׁיזְבָּא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיַחָה וְכַפְרָה, וְרוּחַ
וְהַצְלָה לְנוּ וּלְכָל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ)

הַשְּׂכֵבָה לְאִישׁ: אֲשֶׁרֵי אִישׁ יֵרָא אֶת יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וְיַחְמוֹל וְיִרְחֵם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנוּ בְּגַן עֵדֶן: דְּאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת אֱלֹהָא מְאָרִיָּה שְׁמַיָּא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִרְחֵם עָלֵינוּ. וְיַחְמוֹל וְיַחְמוֹל עָלֵינוּ. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירֵהוּ בְּצַל כַּנְפָּיו וּבְסִתְרָא אֶהְלוּ לַחַזוּת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוּ. וְלִקְצֵן הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ. וּמִנְחַל עֲדֵנּוּ יִשְׁקֵהוּ. וְיַצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וְיִשִּׂים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וְיִלְוֶה אֵלָיו
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יְהִי שְׁלוֹם. כְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עִמּוֹ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

הַשְּׂכֵבָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִּל מִי וּמְצָא, וְרַחֵק מִפְּנִינִים מְכַרְהָ: שֶׁקֶר הַחֵן וְהַכֵּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלֵּל: תֵּנוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ, וְיִהְיֶה לָּהּ בְּשָׂעִרִים
מְעֻשִׂיָּה: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וְיַחְמוֹל וְיִרְחֵם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנוּ בְּגַן עֵדֶן: דְּאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת
אֱלֹהָא מְרִיָּה שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הַמְּלַךְ בְּרַחֲמָיו יְחוּם וְיַחְמוֹל עָלֶיהָ. וְיִלְוֶה אֵלֶיהָ
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יְהִי שְׁלוֹם. כְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתֵם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הִיא וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּהּ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְּלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי ועושה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בן פלוני) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכו ולהושיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותו מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לרשן עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בת פלונית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעיה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותה מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לרשן עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

בואו וטלו חלק בהפצת הזוהר הקדוש

רוצים אבוקרי אידיד? ארצותיק אמנה אבר מצובה? אחמנה?
למח ביום הפואדנה? וכדומה..

סט זוהר היומי 6 חלקים
בכריכה קשה

